

PRATİK EĞİTİMİN VERİLECEĞİ İŞ YERLERİ VE BUNLARIN DENETİMİNE İLİŞKİN YÖNETMELİK

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı, 7/6/2005 tarihli ve 5362 sayılı Esnaf ve Sanatkarlar Meslek Kuruluşları Kanununun mesleki eğitime ilişkin hükümleri ile 5/6/1986 tarihli ve 3308 sayılı Mesleki Eğitim Kanununa göre pratik meslek eğitiminin verildiği işyerlerinin, bu eğitimin verilmesine elverişli olup olmadığının belirlenmesine ve bu işyerlerinin denetlenmesine ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik, 3308 sayılı Kanun ve buna ilişkin mevzuatın uygulandığı işyerlerinden, 5362 sayılı Kanuna tabi olan ve pratik meslek eğitiminin verildiği işyerlerini kapsar.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelik, 5362 sayılı Esnaf ve Sanatkarlar Meslek Kuruluşları Kanununun 71 inci maddesi ile 75 inci maddesinin (j) bendi hükümlerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 – (1) Bu Yönetmelikte geçen;

- Bakanlık: Milli Eğitim Bakanlığını,
- Birlik: 5362 sayılı Kanuna göre kurulan esnaf ve sanatkarlar odaları birliklerini,
- Kanun: 5362 sayılı Esnaf ve Sanatkarlar Meslek Kuruluşları Kanununu,
- Konfederasyon: Türkiye Esnaf ve Sanatkarları Konfederasyonunu,
- Oda: 5362 sayılı Kanuna göre kurulan esnaf ve sanatkarlar odalarını ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

İşyerlerinin Eğitime Elverişliliği Esasları

İş, eğitime katılan kişiler ve donanım bakımından işyerlerinin elverişliliği

MADDE 5 – (1) Pratik meslek eğitiminin yapıldığı işyerleri; burada yapılan işin ve bulunan donanımın türü, sayısı ve kalitesi, işyeri sahibi usta öğreticilerde bulunması gereken nitelikler ve eğitimle ilgili personele isabet eden çırak sayısı bakımından bu eğitimin verilmesine elverişli olmalıdır.

(2) İşyerlerinde yapılan iş ve bulunan donanımın türü, sayısı ve kalitesi bakımından eksik ve yetersiz olması halinde, bu işyerinde pratik eğitim görenlerin eksik ve yetersiz kalan eğitimleri, uygun başka bir işyerinde veya işletmeler üstü bir eğitim merkezinde giderilir.

(3) Donanım yeterliliğinin belirlenmesinde ilgili meslek dalı için geçerli çıraklık eğitim programı esas alınır. Ancak, yerel gelişmişlik düzeyi göz önüne alınarak bu standartlarda yapılabilecek değişikliklerle ilgili teklif il mesleki eğitim kuruluna götürülür.

Kişisel ve mesleki elverişlilik şartları

MADDE 6 – (1) Çırak eğitecek işyerlerinde, çırakların eğitiminde sorumluluk alacak kişilerde aşağıda belirtilen kişisel ve mesleki elverişlilik şartları aranır.

(a) İşyeri sahibi, usta ve usta öğreticiler ile çırakların eğitiminde görev alan diğer kişilerin bu işe kişisel bakımdan elverişli sayılmaları için;

1) Çocukların ve gençlerin hukuken korunan maddi ve manevi kişilik varlıklarına yönelik bir haksız fiil veya suç işlememiş olmak,

2) 5362 sayılı Esnaf ve Sanatkarlar Meslek Kuruluşları Kanununun mesleki eğitime ilişkin hükümleri ile 3308 sayılı Mesleki Eğitim Kanununa veya bunlara ilişkin mevzuatı mükerer veya ağır bir biçimde ihlal etmemiş olmak,

şartları aranır.

(b) Mesleki bakımdan elverişli sayılmak için kişide;

1) Gereken düzeyde mesleki bilgi ve beceriye sahip olduğunun, ustalık belgesi veya görülen eşdeğer bir eğitime dayanarak alınan, işyeri açma belgesi ile,

2) Gereken pedagojik formasyona sahip olduğunun, usta öğreticilik belgesi ile kanıtlanması,

şartları aranır.

(2) Mesleki bakımdan elverişlilik şartlarına sahip olmayanlar veya bu şartlara sahip oldukları halde bizzat eğitim sürecinin içinde bulunmayanlar, ancak hem kişisel hem mesleki bakımdan elverişli bir usta öğreticiyi görevlendirdikleri takdirde, çırak istihdam edebilirler.

Çıraklık eğitimi yapılabilirliği açısından işyerlerinin sınıflandırılması

MADDE 7 – (1) Çıraklık eğitimi yapılabilirliği açısından işyerleri üç sınıfa ayrılır:

a) Çıraklık eğitimi yapılmayacak işyerleri: Bu Yönetmeliğin 5 inci maddesindeki kriterler ile 6 ncı maddesindeki şartları taşımayan işyerlerinde çıraklık eğitimi yapılamaz.

b) Çıraklık eğitimi yapılabilir işyerleri: Bu Yönetmeliğin 5 inci maddesindeki kriterler ile ve 6 ncı maddesindeki şartları taşıyan işyerlerinde çıraklık eğitimi yapılabilir.

c) Çıraklık eğitiminin şartlı yapılabilirdiği işyerleri: Bu Yönetmeliğin 6 ncı maddesindeki şartları taşımakla beraber, 5 inci maddede öngörülen donanım ve iş çeşidi bakımından pratik eğitim programının tamamını verebilecek durumda olmayan işyerleri, bu eksikliklerini, uygun başka bir işyerinde veya işletmeler üstü bir eğitim merkezinde gidermek kaydıyla çıraklık eğitimi yapabilirler.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

İşyerlerinin Pratik Eğitime Elverişliliğinin Denetimi ve Danışmanlık

Denetim

MADDE 8 – (1) 3308 sayılı Kanuna dayanılarak çıkarılan 3/7/2002 tarihli ve 24804 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Mesleki ve Teknik Eğitim Yönetmeliğinde öngörülen denetimler, 5362 sayılı Esnaf ve Sanatkarlar Meslek Kuruluşları Kanununa tabi olan ve pratik meslek eğitiminin verildiği işyerlerinde, işyeri denetleme ve danışmanlık grupları tarafından yapılır.

İşyeri denetleme ve danışmanlık grupları

MADDE 9 – (1) 5362 sayılı Kanunun uygulama alanı ve kapsamı ile sınırlı olmak ve 3308 sayılı Kanunun çıraklık eğitimi kapsamına alınmış illerde ve mesleklerden başlamak üzere; oda ve birlik bünyesinde işyeri denetleme ve danışmanlık grupları kurulur.

Kuruluş

MADDE 10 – (1) Odalarca, çalışma bölgelerinde çıraklık eğitimi uygulama kapsamına alınmış meslek dallarında birer işyeri denetleme ve danışmanlık grubu kurulur. Odası bulunmayan meslek dallarında bu grubun görevleri, ilgili birlik bünyesinde kurulan birlik işyeri denetleme ve danışmanlık gruplarıca yerine getirilir. Gerekirse o meslek dalı için bir işyeri denetleme ve danışmanlık grubu da kurulabilir.

(2) Grupların üye sayısı, çalışma bölgesindeki iş hacmine göre, grubun bağlı bulunduğu oda yönetim kurulunca kendi üyeleri arasından veya dışından seçilerek belirlenir. Odanın çalışma bölgesinde bulunan mesleki eğitim merkezi müdürlüklerinde, bulunmaması halinde diğer mesleki ve teknik eğitim kurumlarında görevli bir alan uzmanı gruba üye olarak katılır. Oda başkanı, grupta görev alması halinde işyeri denetleme ve danışmanlık grubunun başkanlığını yürütür. Aksi halde üyeler kendi aralarından bir başkan seçerler.

(3) Oda bünyesinde kurulan işyeri denetleme ve danışmanlık grubunun çalışmalarına rehberlik etmek, karşılaşılabilecek sorunların çözümüne yardımcı olmak amacıyla, birlik bünyesinde birlik işyeri denetleme ve danışmanlık grubu kurulur.

(4) Birlik işyeri denetleme ve danışmanlık grubu, grubun bağlı bulunduğu birlik başkanı ya da başkan yardımcısının başkanlığında, kapsam içindeki meslek dallarında kurulmuş bulunan odalarca belirlenecek en az üç üye ile mesleki eğitimden sorumlu il milli eğitim müdür yardımcısından veya şube müdüründen oluşur.

(5) Oda ve birlik bünyesinde kurulan mesleki eğitim danışmanlığı birimlerinin büroları, oda ve birlik işyeri denetleme ve danışmanlık grubunun sekreteryaya görevini üstlenir.

(6) Oda ve birlik bünyesinde kurulan işyeri denetleme ve danışmanlık gruplarının çalışma esasları arasında birlik ve uyum sağlamak ve bunların karşılaşılabilecek sorunlara yardımcı olmak amacıyla Konfederasyon bünyesinde merkez işyeri denetleme ve danışmanlık grubu kurulur.

(7) Merkez işyeri denetleme ve danışmanlık grubu; Konfederasyon yönetim kurulu tarafından, Konfederasyon genel kurul üyeleri arasından bölge, il ve meslekleri temsil edecek yapıda ve Konfederasyon yönetim kurulu üye sayısının iki katını geçmeyecek sayıda seçilecek üye ile Milli Eğitim Bakanlığı Çıraklık ve Yaygın Eğitim Genel Müdürlüğünden veya görevlendireceği bir temsilciden oluşur. Merkezi işyeri denetleme ve danışmanlık grubuna Konfederasyon genel başkanı ya da grup üyeleri arasından genel başkan tarafından belirlenecek bir üye başkanlık eder. Konfederasyon genel kurul üyeleri arasından seçilen üyelerin en az üçte ikisi 3308 sayılı Kanunun çıraklık eğitimi uygulama kapsamında bulunan meslek dallarında faaliyet gösteren kişiler arasından belirlenir.

(8) Merkez işyeri denetleme ve danışmanlık grubunun sekreteryaya görevini Konfederasyon bünyesinde kurulmuş bulunan mesleki eğitim danışmanlığı birimi büroları yerine getirir.

(9) Oda işyeri denetleme ve danışmanlık grubu, birlik işyeri denetleme ve danışmanlık grubu ve merkez işyeri denetleme ve danışmanlık grubu üyelerine ödenecek ulaşım, konaklama, harcırah ve huzur hakkı, ilgili meslek kuruluşunun genel kurulunca belirlenen ve 5362 sayılı Kanununun 56 ncı maddesinde öngörülen sınırlar içerisinde kalan tutarı geçmemek üzere ilgili esnaf ve sanatkârlar meslek kuruluşunun yönetim kurulunca belirlenir ve eğitim bütçesinden ödenir.

Görevleri

MADDE 11 – (1) Merkez işyeri denetleme ve danışmanlık grubu, bu Yönetmeliğin 5, 6 ve 7 nci maddelerinde ve Mesleki ve Teknik Eğitim Yönetmeliğinin ilgili maddelerinde belirtilen esaslara ilişkin alt düzenlemeleri yapar. Bu düzenlemeler oda ve birliklere duyurulur.

(2) Oda veya aynı görevi yapmak üzere birlik bünyesinde kurulan işyeri denetleme ve danışmanlık grupları, denetleme görevlerini yerine getirirken esas itibarıyla birer danışma kurulu gibi çalışarak, 3308 sayılı Kanunun işletmelerde yapılmasını öngördüğü pratik meslek eğitiminin gereği gibi verilebilmesi için, alt yapı eksikliklerinin giderilmesinde yol gösterici ve yardımcı olurlar.

(3) İşyeri denetleme ve danışmanlık grupları, denetimlerinde karşılaştıkları ve rehberlik suretiyle gideremedikleri noksanlıkları ve kurallara aykırılıkları, disiplin kovuşturmasında bulunmaları amacıyla doğrudan çalışma bölgesi içinde buldukları birlik disiplin kuruluna ve il mesleki eğitim kuruluna bir raporla bildirirler. Konusu suç teşkil eden fiiller hakkında genel hükümler uygulanır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Yürürlükten kaldırılan yönetmelik

MADDE 12 – (1) 5/1/1992 tarihli ve 21102 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Pratik Eğitimin Verileceği İş Yerleri ve Bunların Denetimine İlişkin Yönetmelik yürürlükten kaldırılmıştır.

Yürürlük

MADDE 13 – (1) Sanayi ve Ticaret Bakanlığı tarafından onaylanan bu Yönetmelik, 1/1/2008 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 14 – (1) Bu Yönetmelik hükümleri Milli Eğitim Bakanı ve Türkiye Esnaf ve Sanatkârları Konfederasyonu Genel Başkanı tarafından birlikte yürütülür.